

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

ANTHONY ELLUL

Seduta tat-28 ta' Marzu, 2014

Citazzjoni Numru. 742/2009

Anthony **Mifsud u Mary Rose Seguna**

Vs

Joseph Mifsud, Carmen Cilia, Frances Mifsud u b'digriet tat-28 ta' Jannar 2011 l-att gew trasfuzi fl-ismijiet ta' Mary Rose Seguna, Antonio Mifsud, Joseph Mifsud u Carmen Cilia stante l-mewt ta' Frances Mifsud u b'digriet tal-31 ta' Awissu 2009 gew nominati Dr Anthony Cutajar u l-Prokuratur Legali Hilda Mercieca bhala kuraturi deputati.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-kawza¹ titratta dwar kamra mibnija fl-ghalqa maghrufa tat-Tunbrell jew tat-Tumbrell, Delimara, limiti Marsaxlokk. L-atturi qeghdin jitolbu lill-qorti sabiex:

1. Tiddikjara li l-kamra hi proprjeta tal-werrieta tal-mejjet Carmelo Mifsud u martu Frances Mifsud, f'ishma ugwali in kwantu Carmelo Mifsud kien akkwistaha bil-preskrizzjoni akkwizittiva matul iz-zwieg tieghu ma' Frances Mifsud.
2. Tiddikjara li l-kuntratt ta' donazzjoni tal-31 ta' Jannar 2007 publikat min-nutar Dr Alex J. Sceberras Trigona hu null u bla effett ghaliex karpit min mala fede u consilium fraudis, u ghaliex il-kamra ma kenitx proprjeta tal-venditur fil-mument tat-trasferiment.
3. Tordna l-pubblikazzjoni ta' att dikjaratorju bil-hatra ta' nutar u bin-nomina ta' kuratur biex jirraprezenta l-assenti.

Il-konvenut Joseph Mifsud wiegeb (fol. 19) li m'huwiex minnu li l-kamra giet akkwistata minn Carmelo Mifsud bil-preskrizzjoni akkwizittiva. Ghalhekk m'hemmx raguni ghaliex il-kuntratt ta' donazzjoni jigi annullat.

Il-kuraturi wiegbu li m'humix edotti mill-fatti.

Il-qorti semgħet il-provi, u rat l-atti li jinkludu noti ta' sottomissjonijiet.

Ikkunsidrat:

1. Il-kaz hu dwar kamra gewwa Delimara limiti ta' Marsaxlokk, li l-atturi jsostnu li saret proprjeta tal-genituri tagħhom bil-preskrizzjoni akkwizittiva ta' tletin sena u li huma u huthom wirtu mingħandom. Il-konvenut Joseph Mifsud isostni li l-kamra hi proprjeta tieghu wara li akkwistaha mingħand certu Anthony Vassallo, b'kuntratt ta' donazzjoni tal-31 ta' Jannar 2007 publikat min-nutar Dr Alexander J. Sceberras Trigona (fol. 7).

Carmel u Frances konjugi Mifsud kellhom erbat itfal, l-atturi (Anthony u Mary Rose Seguna), Carmen Cilia u l-konvenut Joseph Mifsud. Carmel Mifsud miet fis-16 ta' Settembru 1999 (fol. 25). Frances Mifsud mietet fil-5 ta' Ottubru 2009.

2. Għall-preskrizzjoni akkwizittiva ta' tletin sena hemm bzonn li l-pussess ikun materjali u l-pussessur irid ikollu l-intenzjoni li jgawdi d-dritt fuq il-haga

¹ Rikors guramentat prezentat fit-28 ta' Lulju 2009.

bhallikieku kien il-proprjetarju taghha (*animus domini*). Skond l-Artikolu 525 tal-Kodici Civili:

"(1) Il-prezunjoni hija dejjem li kull persuna tippossjedi ghaliha nfisha, u b'titolu ta' proprjeta', meta ma jigix ippruvat li hija bdiet tippossjedi f'isem ta' persuna ohra."

Mill-provi rrizulta kif din il-kamra kienet tintuza minn Carmel Mifsud sa mis-snin sittin u baqghet tintuza minnu u l-familja tieghu.

3. Fl-ewwel lok l-atturi jridu jaghtu prova li flimkien ma' huthom huma sidien il-kamra. Ladarba jsostnu li wirtu l-kamra minghand il-genituri, irid jigi determinat jekk fil-fatt il-kamra kenitx proprjeta tal-genituri. L-atturi qalu li dejjem jiftakru l-kamra fil-pussess ta' missierhom. Il-konvenut Joseph Mifsud, fid-dikjarazzjoni guramentata (fol. 19) qal li missierhom qatt ma pposjeda l-kamra bhala sid u f'kull kaz Carmel Mifsud ma kellux pussess ghal tletin sena u l-kamra kienet fil-pussess esklussiv tieghu sa mis-sena 1987. F'dan ir-rigward il-qorti m'hijiex konvinta li Joseph Mifsud kellu l-pussess esklussiv. Ghalkemm huwa ressaq xhieda li kkonfermaw li kienu jarawh fil-post fejn hemm il-kamra, Carmen Cilia qalet li: *"Qabel ma miet il-papa, ahna l-ahwa kollha kellna kopja tac-cavetta. Minn meta konna kbar bizzzejjed biex ikollna cavetta konna inghatajna kopja tac-cavetta, l-ahwa kollha, l-erba' li ahna. Tahilna il-papa."* (fol. 105). Fil-fatt jidher li wkoll meta saru xogholijiet fil-kamra, il-bniet ikkontribwew ghall-ispejjez. Il-qorti m'hijiex konvinta li l-missier kien abbanduna l-kamra. Fil-fatt il-missier kellu wkoll cavetta².
4. Madankollu l-qorti m'hijiex konvinta li fir-realta' l-kamra kienet saret proprjeta' ta' Carmel Mifsud bil-preskrizzjoni akkwizittiva ta' tletin (30) sena, u dan ghaliex:-
 - i. ma jirrizultax li meta Carmel Mifsud miet fl-1999, xi hadd minn uliedu kien iddenunzja l-kamra. Sa dak iz-zmien kienu diga' ghaddew tletin (30) sena minn meta l-kamra kienet fil-pussess ta' Carmel Mifsud. Jekk kif qalu l-atturi missierhom kien sar sid tal-kamra bil-preskrizzjoni akkwizittiva, x'inhirraguni li ma gietx denunzjata? L-attur xehed *"Dwar it-taxxa tas-successjoni fuq din il-kamra, qatt ma sar kliem"*. Il-qorti tifhem li jekk fl-1999, cjoe' s-sena meta miet il-missier, l-ahwa Mifsud kienu jqiesu li fil-wirt ta' missierhom kien hemm ukoll il-kamra, allura l-proprjeta kellha tigi denunzjata. 'Il fatt li ma gietx flimkien ma' cirkostanzi li jissemew hawn taht, hu rilevanti.
 - ii. jidher li Carmel Mifsud kien diletant tal-insib, tant li ma' gemb il-kamra kien hemm mansab. Il-qorti tifhem li jekk kien jippretendi li l-kamra kienet proprjeta' tieghu, allura l-istess kien jippretendi fir-rigward tal-

² Joseph Mifsud spjega li wara li kien irranga l-kamra, *"tajt cavetta lil-papa u liz-ziju Zaren talli kien gheni. Tajt ukoll cavetta lil Mary Rose u Carmen, huti."* (fol. 130).

mansab. Haga li ma rrizultax. Dan apparti li rrizulta li Carmel u Frances konjugi Mifsud kienu girien ta' Angela Vassallo.

- iii. hu veru li Anthony Mifsud xehed li missieru kien ighidilhom *"Din hadd ma jkeccikom minnha. Il-papa kien ighid hekk ghaliex kien ighidilna Hawnehk tieghi u taghkom."* (fol. 73). L-attrici l-oħra qalet: *"meta konna nirreferu għall-kamra ta' Delimara, dejjem konna nitkellmu dwarha fis-sens li hi tal-papa."* (fol. 55). Pero' l-konvenuti Joseph Mifsud u Carmen Cilia taw versjoni totalment differenti. Joseph Mifsud xehed: *"Il-papa kien ighid li l-kamra selfietilu Vassallo. Qal kemm lili u kemm lill-huti l-oħra."* (fol. 68). Carmen Cilia qalet: *"Lill-papa' kont nisimghu jghid li l-permess inghatalu biex jaghmel uzu minn dil-kamra, minn mara..... Jien trabbejt li l-kamra mhix tal-papa'. Lill-missieri qatt ma smajtu jghid li l-kamra hi proprjeta tieghu. Il-papa' kien isemmi li jekk fil-kamra naghmlu xi haga li mhix f'postha, li tista' twassal biex jirrabja s-sid, johduhilna."* (fol. 104). Għalhekk il-qorti għandha zewg verzjonijiet opposti għal xulxin.
- iv. m'hemmx prova li l-omm, Frances Mifsud, kienet qeghda tippretendi li hi s-sid tal-kamra. Sahansitra giet imharrka bhala konvenuta.
- v. Joseph Mifsud, hu Carmel Mifsud, xehed li huh kien ighidlu li l-mansab u l-kamra kien kriehom minghand mara jghidulha c-Ciniza; *"Gieli smajtu jghid li sejjer ihallas xi kera, imma fejn imur ma nafx."* (fol. 91). Għalkemm l-ebda xhud iehor ma semma kirja, dan ix-xhud irrepeta x'kien ighidlu huh. Xhud li ressqu l-atturi u li hadd ma attakka l-kredibilita' tieghu. Waqt il-gbir tal-provi ma rrizultax li dan ix-xhud seta' kellu xi interess li ma jghidx il-verita'. Lanqas ma tressqu xhieda oħra, li m'humieq il-kontendenti, li qalu li Carmel Mifsud kien ighid li l-kamra hi proprjeta tieghu. Il-verzjoni li ta Joseph Mifsud hi rilevanti biex jigi determinat jekk Carmel Mifsud kienx qieghed izomm il-kamra fl-interess ta' haddiehor. Calcedonio Mangion, xhud iehor li ngieb mill-atturi, xehed li Angela Vassallo, maghrufa bhala c-Ciniza, kienet isemmi li kellha kamra gewwa Delimara u *"Kienet tghid li l-kamra hi tagħha u li kienu hallew lil Karmenu Mifsud jidhol jonsob ghax kien dilettant."* (fol. 91). Fil-fatt jirrizulta li Angela Vassallo kienet sid kamra f'dawk l-inhawi³. Tant hu hekk li b'testment li għamlet fis-7 ta' Frar 1960 flimkien ma' zewgha Angelo Vassallo (fol. 22), hallew b'legat lil binhom Anthony Vassallo⁴: *"il kamra bil faccata tahha thares lejn nofsinhar u lejn il-bahar u li hija mibnija b'hitan tas-sejjieh b'saqaf tal-konkos, f'Delimara, contrada tat-Tunbrell, limiti ta' Marsaxlokk, bla*

³ Paul Spiteri xehed li Angela Vassallo kienet in-nanna tieghu u l-kamra fejn kien jara lil Carmel Mifsud kienet tagħha; *"Il-kamra tan-nanna naf fejn qieghda. Hi l-istess kamra fejn jien kont nara lil Karmenu Mifsud."* (fol. 89).

⁴ Il-persuna li minghandu akkwista Joseph Mifsud.

numru u tinsab eretta fuk l-ghalqa tat-Tunbrell ta' proprjeta tal-istess testaturi."

Dawn ix-xhieda jaghtu lill-qorti x'tifhem li Carmel Mifsud kien qiegħed jippossjedi f'isem haddiehor. Skond l-Artikolu 2118 tal-Kodici Civili:

"Dawk li jzommu l-haga f'isem haddiehor jew il-werrieta tagħhom ma jistghux jippreskrivu favur tagħhom infishom: bhal ma huma l-kerrejja, id-depozitarji, l-uzufruttwarji, u, generalment dawk li ma jzommu l-haga bhala tagħhom infishom."(fol. 23).

Ifisser li Carmel Mifsud ma setax jakkwista bil-preskrizzjoni sakemm ma ssehhx l-interversjoni tat-titolu tal-pussess; *"Sabiex ikun hemm intersersjoni tat-titolu tal-pussess, u wiehed jibda jipposjedi animo domini, mhux bizzjed l-affermazzjoni tad-drittijiet tieghu ta' proprjetarju, imma hemm bzonn li tkun rikonoxxuta mill-interessati. Id-dekorrimment taz-zmien, akkompanjat minn x`uhud u mhux mill-karattri kollha tal-pussess legittimu, mhux sufficjenti ghal fini ta` din il-preskrizzjoni."* (**Borg vs Farrugia noe et**, Appell Civili, 15 ta` Marzu 1957, Volum XLI.i.168). Sabiex ikun hemm l-interversjoni tal-pussess hu mehtieg li jkun hemm l-opposizzjoni ta' min qiegħed izomm il-haga f'isem haddiehor fil-konfront tal-proprjetarju. M'huwiex bizzjed li min qiegħed izomm il-haga jagħmel fattieħ. F'dan il-kaz m'hemmx prova li Carmel Mifsud qatt wera fil-miftuh lil sid il-kamra li qiegħed izommha bhala sid u li ma kienex hemm oposizzjoni min-naha tas-sid.

Gialadarba l-atturi ma tawx prova li l-genituri tagħhom kienu saru proprjetarji tal-kamra oggett tal-kawza bil-preskrizzjoni akkwizittiva ta' tletin sena, tfalli l-azzjoni li pproponew.

Għal dawn il-motivi tilqa' l-eccezzjoni tal-konvenut Joseph Mifsud u tichad it-talbiet tal-atturi bl-ispejjez kontra tagħhom.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----